ΘΕΜΑ 4ο

4.1.α. Εικ.3. Ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός και η ακολουθία του. Ραβένα Άγιος Βιτάλιος.

β. Εικ.3. Οι μορφές είναι παρατεταγμένες η μία δίπλα στην άλλη, σε μετωπική στάση, χωρίς την παραμικρή έκφραση στο πρόσωπο. Τα πόδια τους φαίνεται σαν να μην πατούν στη γη. Ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός βρίσκεται στο κέντρο της εικόνας, σε παρατακτική ισοκεφαλία με τους ακολούθους του. Τα πρώιμα βυζαντινά ψηφιδωτά φιλοτεχνήθηκαν στη Ραβένα και έφτασαν σε μια φάση ωριμότητας όταν απέκτησαν δυνατά χρώματα και σκιές, έντονα περιγράμματα και μια έντονη εκφραστικότητα στα βλέμματα των εικονιζόμενων.

γ. Η βυζαντινή εικόνα χρειαζόταν τη σαφήνεια που τη χαρακτηρίζει, διότι η απλότητα της μορφής ήταν χρήσιμη στους πιστούς της εκκλησίας οι οποίοι δεν ήξεραν να διαβάζουν και έτσι η καθαρότητα των εικόνων τους παρέπεμπε στα επεισόδια της Αγίας Γραφής. Την εποχή της Εικονομαχίας, οι εικόνες (πέρα από το διδακτικό τους ρόλο) έγιναν η αντανάκλαση ενός υπερβατικού κόσμου.